

Sygn. akt I Ca 241/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie SSO Iwona Podwójniak

SSO Joanna Składowska

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2016 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z powództwa P. R.

przeciwko R. W.

o naruszenie posiadania

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 10 lutego 2016 roku, sygnatura akt I C 9/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego R. W. na rzecz powoda P. R. 160 (sto sześćdziesiąt) złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 241/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w Łasku nakazał pozwanemu R. W. zaniechanie dalszych naruszeń posiadania nieruchomości, stanowiącej działkę nr (...) o powierzchni 0,0175 ha, położonej w Ł. przy ulicy (...), Kw nr (...), przez naruszanie ogrodzenia i umieszczanie w granicach ogrodzenia przedmiotowej działki jakichkolwiek znaków granicznych oraz orzekł o kosztach procesu.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia i wnioski:

Działka nr (...) jest położona w Ł. przy ul. (...). Na działce tej znajduje się budynek mieszkalny. Pozwany R. W. mieszka na nieruchomości sąsiedniej.

Do roku 2005 na przedmiotowej działce mieszkała mama powoda. Po jej śmierci budynek był wynajmowany przez powoda P. R. na zakład fryzjerski do roku 2011 roku. Obecnie nikt na przedmiotowej posesji nie mieszka. Powód

P. R. wynajmuje elewację budynku pod reklamę. Kluczami do furtki w ogrodzeniu i do budynku dysponowała mama powoda, a później powód. W dniu 24 września 2015 roku pozwany R. W. wbetonował słupek metalowy w linii ogrodzenia z siatki na działce nr (...). Sąsiad Z. Ł. poinformował o tym fakcie córkę powoda N. R.. Ta z kolei poinformowała swojego ojca P. R.. P. R. udał się na przedmiotową działkę i usunął słupek wstawiony przez pozwanego. W trakcie tej czynności doszło do wymiany zdań pomiędzy powodem i pozwanym. Była wezwana Policja.

Sąd powołał się na art. 344 § 1 i 2 k.c., a następnie podniósł, że pozwany naruszył posiadanie powoda P. R., ponieważ wstawił słupek w linię ogrodzenia działki nr (...). Działka nr (...) od kilkunastu lat jest w posiadaniu powoda, ponieważ tylko on miał dostęp do tej działki i decydował, kto i w jakim zakresie będzie korzystał z działki nr (...). Kolejno mając na uwadze art. 343 § 2 zdanie 1 k.c., Sąd stwierdził, że powód przywrócił własnym działaniem stan poprzedni, usuwając słupek wstawiony przez pozwanego. Powództwo o ochronę posiadania w niniejszej sprawie zostało wytoczone przed upływem roku od naruszenia posiadania. W rezultacie Sąd uznał, że powodowi przysługuje wobec pozwanego roszczenie o zaniechanie naruszeń. Dlatego też Sąd uwzględnił powództwo.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł pozwany.

Zdaniem skarżącego Sąd Rejonowy nie zbadał z urzędu, czy dla pozwu powoda P. R. istniała dopuszczalność drogi sądowej, co powoduje, że całe postępowanie w tej sprawie skutkuje nieważnością z uwagi na art. 479 k.p.c., ponieważ pozwany w dniu 29 września 2015 roku wystąpił do Sąd Rejonowego w Łasku z pozwem, który zakwalifikowano jako pozew o naruszenie posiadania.

Pozwany dodał, że wspomniany wyrok narusza jego prawa wynikające z art. 154 k.c., uznając że ogrodzenie wokół działki nr (...) jest w całości w jej obrębie, co jest niezgodne z prawdą.

W ocenie apelującego nie wydaje się właściwym przyjęcie za realne dalsze naruszanie przez pozwanego posiadania wspomnianej działki przez powoda.

Skarżący podkreślił, że Sąd pominął oświadczenie złożone na KPP w Ł. w dniu 24 września 2015 roku, w którym powód dwukrotnie stwierdził, że jest administratorem nieruchomości, na co nie posiadał jednak umocowania prawnego. Pozwany zaznaczył, że administrowanie działką nie stanowi, że jest się automatycznie posiadaczem samoistnym.

W piśmie stanowiącym uzupełnienie apelacji skarżący m.in. dodał, że za odrzuceniem pozwu przemawia także to, że powód 24 września 2015 roku przywracając stan pierwotny ogrodzenia (wyrwijając wzmacniający je słupek) w ramach samopomocy spowodował, iż pozwany nie mógł być legitymowany biernie i wytoczone przeciwko niemu żądanie związane z naruszeniem posiadania stało się bezprzedmiotowe.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie orzeczenia wydanego w pierwszej instancji i odrzucenie pozwu lub umorzenie postępowania.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie w całości jako bezzasadnej oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należało ustosunkować się do zarzutu, zgodnie z którym powództwo

w niniejszej sprawie było niedopuszczalne z mocy art. 479 k.p.c. Zgodnie z wymienionym przepisem w sprawach o naruszenie posiadania powództwo wzajemne nie jest dopuszczalne. Trzeba zatem wyjaśnić, że w niniejszej sprawie nie doszło do wytoczenia powództwa wzajemnego, natomiast pozwany złożył jedynie w dniu 21 stycznia 2016 roku odpowiedź na pozew (k. 9 – 9v.). Już z tej przyczyny omawiany zarzut nie zasługiwał na aprobatę. Wypada tylko nadmienić, że wytoczenie przez pozwanego odrębnego powództwa o naruszenie posiadania ma tylko takie znaczenie, że nie jest dopuszczalne w takiej sytuacji połączenie obu spraw do wspólnego rozpoznania na podstawie art. 219 k.p.c. (zob. M. Manowska, komentarz do art. 479 k.p.c., Lex/el.).

W dalszej kolejności Sąd odwoławczy odniósł się do zarzutu błędnego ustalenia, że ogrodzenie wokół działki nr (...) jest w całości w jej obrębie. Należy więc podnieść, że powód zarówno w treści pozwu (k. 2v.), jak i w treści skargi o przestępstwie złożonej na Komendzie Powiatowej Policji w Ł. (k. 3) konsekwentnie podnosił, że w dniu 24 września 2015 roku ujawnił wkopany i zabetonowany przez pozwanego słupek w linii ogrodzenia **na działce nr (...)**. Okoliczność ta została potwierdzona przez przesłuchanych na rozprawie w dniu 10 lutego 2016 roku świadków B. R. oraz N. R.. Skarżący nie przedstawił żadnych dowodów świadczących o tym, że sporne ogrodzenie znajdowało się na granicy działek nr (...) oraz nieruchomości pozwanego, w związku z czym przedmiotowe ustalenie Sądu należało uznać za prawidłowe. W konsekwencji Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i przyjął je za własne.

Mając na uwadze powyższe, należało także stwierdzić, że niezasadnym jest zarzut naruszenia art. 154 k.c., gdyż ogrodzenie na działce nr (...) nie znajduje się na granicy gruntów sąsiadujących.

Apelujący zakwestionował także samoistność posiadania działki nr (...) przez powoda. Trzeba podkreślić, że w procesie posesoryjnym czynna legitymacja procesowa przysługuje posiadaczowi zarówno samoistnemu, jak i zależnemu. Nie przysługuje natomiast dzierżycielowi, który może korzystać jedynie z obrony koniecznej i dozwolonej samopomocy (zob. E. Gniewek, komentarz do art. 344 k.c., Lex/el.).

W ocenie Sądu odwoławczego nie ulega wątpliwości, że P. R. był posiadaczem samoistnym działki nr (...). O stosunku właścicielskim do przedmiotowej nieruchomości świadczy fakt, że dysponuje on kompletem kluczy do domu na działce nr (...), wymienił okna w mieszkaniu, uzupełnił ogrodzenie, zrobił przyłącze wodno – kanalizacyjne. Ponadto mieszkaniec Ł. Z. Ł. poinformował powoda o wkopaniu słupka w linii ogrodzenia na działce nr (...). W ocenie Sądu świadczy to o manifestacji właścicielskich uprawnień powoda do spornego gruntu. Okolicznościom tym, podniesionym przez powoda na rozprawie w dniu 10 lutego 2016 roku, pozwany w żaden sposób nie zaprzeczył, a więc należało je uznać za przyznane. Z kolei użyte przez P. R. sformułowanie, że jest administratorem wspomnianej nieruchomości nie oznacza, że powód zrzekł się w ten sposób uprawnień właścicielskich względem działki nr (...). Całokształt okoliczności przemawia bowiem za przyjęciem, że powód dokonuje szereg czynności w stosunku do wspomnianego gruntu, a więc posiada go jak właściciel. Dlatego też należało uznać, że P. R. przysługuje legitymacja czynna w niniejszej sprawie.

Trzeba także zauważyć, że nietrafnym jest zarzut pozwanego, że nierealne jest dalsze naruszanie przez pozwanego posiadania wspomnianej działki przez powoda. O tym, że zapewnienia skarżącego są niewiarygodne, świadczy gwałtowny przebieg zdarzenia z dnia 24 września 2015 roku, podczas którego doszło do naruszenia nietykalności cielesnej powoda. Poziom negatywnych emocji stron jest przesłanką do uznania, że jest wysoce prawdopodobnym, iż w przyszłości może dojść do kolejnych naruszeń. Nadto apelujący wszczął odrębne postępowanie przeciwko powodowi, a zatem pozwany jest nadal zaangażowany w sposób wykonywania władztwa nad działką nr (...) w Ł..

Należy dodać, że powód w niniejszej sprawie nie domagał się przywrócenia utraconego posiadania, lecz nakazania pozwanemu zaniechania dalszych naruszeń. Tym samym roszczenie P. R. nie było bezprzedmiotowe, lecz miało oparcie w okolicznościach faktycznych, które zostały już wyżej omówione.

Na marginesie trzeba tylko wskazać, że zgodnie z art. 478 k.p.c. w sprawach

o naruszenie posiadania sąd bada jedynie ostatni stan posiadania i fakt jego naruszenia, nie rozpoznając samego prawa ani dobrej wiary pozwanego. Dlatego też kwestia współwłasności spornej działki nie mogła być przedmiotem analizy w niniejszym postępowaniu.

Z przytoczonych względów Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c., o czym orzekł w punkcie 1. sentencji wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd odwoławczy orzekł w punkcie 2. sentencji na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., a zatem zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, który pozwany przegrał w instancji odwoławczej w całości.

Sąd zasądził więc od pozwanego na rzecz powoda kwotę 160 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym, którą to kwotę Sąd ustalił w oparciu o § 5 pkt 4) i § 10 ust. 1 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).